

ผลของการปฏิบัติการพยาบาลตามทฤษฎีการพยาบาลของเลวิน

ที่มีต่อภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย

นางสาวนฤมล พรหมกิบาล

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาครุศาสตร์สตรอมหาปั้นเกิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-392-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015375

I103051A2

EFFECTS OF NURSING CARE BASED ON LEVINE'S THEORY OF NURSING
ON HEALTH STATUS OF MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS

Miss Narumol Prompibal

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-392-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการบ่มเพาะการพยาบาลตามทฤษฎีการพยาบาลของ เลวินที่มีต่อภาวะ
 สุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย
 โดย นางสาวฤทุม พรมภิบาล
 ภาควิชา พยาบาลศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยุนพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติหัวข่าววิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
 การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

.....
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
 ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

.....
 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยุนพันธ์)

.....
 กรรมการ
 (อาจารย์ ดร. ทีวี พิเศษานันท์)

ลักษณะของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ด้านฉบับปกด้วยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบลีบีเยี่ยนี้เพียงแผ่นเดียว

นฤมล พرحمภิบาล : ผลการปฏิบัติการพยาบาลตามทฤษฎีการพยาบาลของเลвин
ที่มีต่อภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย (EFFECTS OF NURSING CARE
BASED ON LEVINE'S THEORY OF NURSING ON HEALTH STATUS OF MYOCARDIAL
INFARCTION PATIENTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. จินตนา ยุนพันธุ์, 131 หน้า.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลของการปฏิบัติการพยาบาลตามทฤษฎีการพยาบาลของ
เลvin ที่มีต่อภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจ
ตาย 30 คน ซึ่งจัดแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการจับคู่ เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการปฏิบัติ
การพยาบาลตามทฤษฎีการพยาบาลของเลvin และแบบประเมินภาวะสุขภาพภายหลังได้รับการปฏิบัติการ
พยาบาลมีค่าความเที่ยง ด้านการอนุรักษ์ฟังงาน .86 ด้านการอนุรักษ์รูปร่างแห่งตน .88 ด้านการ
อนุรักษ์ลักษณะแห่งตน .83 และด้านการอนุรักษ์ลักษณะทางสังคม .88

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายในกลุ่มทดลองภายหลังได้รับการปฏิบัติ
การพยาบาลตามทฤษฎีการพยาบาลของเลvin โดยส่วนรวม และด้านการอนุรักษ์ลักษณะแห่งตน พบว่า
ดีขึ้น โดยที่ภาวะสุขภาพในวันที่ 3 ตีกว่าวันที่ 2 และวันที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
และภาวะสุขภาพด้านการอนุรักษ์ลักษณะทางสังคมในวันที่ 3 ตีกว่าวันที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

2. ภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายในกลุ่มทดลองภายหลังได้รับการปฏิบัติ
การพยาบาลตามทฤษฎีการพยาบาลของเลvin ดีกว่าในกลุ่มควบคุม โดยที่ภาวะสุขภาพของผู้ป่วยในกลุ่ม
ทดลองโดยส่วนรวม และด้านการอนุรักษ์ลักษณะแห่งตนในวันที่ 3 ตีกว่าวันที่ 2 และวันที่ 1 อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการอนุรักษ์ลักษณะทางสังคมในวันที่ 3 ตีกว่าวันที่ 1 อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในกลุ่มควบคุมภาวะสุขภาพของผู้ป่วยภายหลังได้รับการปฏิบัติ
การพยาบาลโดยส่วนรวมในวันที่ 3 ตีกว่าวันที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และภาวะ
สุขภาพด้านการอนุรักษ์ลักษณะแห่งตนในวันที่ 3 ตีกว่าวันที่ 2 และวันที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 เท่านั้น

ภาควิชา พยาบาลศึกษา
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

NARUMOL PROMPIBAL : EFFECTS OF NURSING CARE BASED ON LEVINE'S THEORY OF NURSING ON HEALTH STATUS OF MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JINTANA YUNIBHAND, Ph.D., 131 pp.

The purpose of this research was to study effects of nursing care based on Levine's theory of nursing on health status of Myocardial Infarction patients. The samples consisted of 30 patients which were randomly assigned into the experimental group and the control group by match paired. Research instruments were nursing care plan based on Levine's theory and health status evaluation form. The reliability of the evaluation form regarding of the health status for conservation of energy was .86, conservation of structure integrity was .88, conservation of personal integrity was .83 and conservation of social integrity was .88.

The major findings were as followed :

1. The health status of Myocardial Infarction patients in the experimental group after received nursing care based on Levine's theory of nursing, as the whole and in the aspect of conservation of personal integrity was significantly improved at the .05 level. When comparing the health status at the end of each day, the health status as a whole, and in the aspect of conservation of personal integrity of the patients in the experimental group at the end of the third day was significantly better at the .05 level than that of the second day and first day, whereas the health status in the aspect of conservation of social integrity at the end of the third day was significantly higher at the .05 level than that of the first day.

2. The health status of Myocardial Infarction patients in the experimental group after received nursing care based on Levine's theory of nursing was better than that of the control group. In the experimental group the health status as a whole and in the aspect of conservation of personal integrity of the patients at the end of the third day were significantly better at the .05 level than that of the second day and the first day and the health status in the aspect of conservation of social integrity at the end of the third day was significantly better at the .05 level than that of the first day. Whereas the health status of Myocardial Infarction patients in the control group as the whole at the end of the third day was significantly higher at the .05 level than that of the first day and the health status in the aspect of conservation of personal integrity at the end of the third day was significantly better at the .05 level than that of the second day and the first day.

ภาควิชา พยาบาลศึกษา
สาขาวิชา การรักษาและการพยาบาล
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนักศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Dr. [Signature]

กิตติกรรมประภากาน

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จ ได้ตั้งแต่ รายเดือน ของความพยายามของผู้วิจัย และด้วยความกรุณาจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. จินتنا ญนิพนธ์ อ้าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อคิด ตรวจแก้
ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นให้จนร่าง จนกระทั่งสำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่าง
สูงไว้ ณ ที่นี่

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ทวีวนัน พิทยานันท์ คณพุ่ง กลิ่นสิงห์ ได้กรุณา
ให้คำแนะนำทางด้านสถิติ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ตั้งรายนามที่ระบุไว้ในภาคผนวก ได้กรุณาตรวจสอบ
ส่วนความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชวิถีได้กรุณา
อนุมัติให้ทำการวิจัยในโรงพยาบาล คณวันดา แก้วกัลยา และคุณอรสา ตันตินพเก้า ได้กรุณา
เป็นผู้ช่วยวิจัยและท้ายที่สุดขอขอบคุณที่ ๗ และ น้อง ๗ ผู้ร่วมวิชาชีพพยาบาลประจำหน่วยผู้ป่วย
หนัก แผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลราชวิถี ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้กำลังใจในการทำวิจัย
โดยตลอดมา เป็นแรงใจให้ผู้วิจัยได้วิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

นฤมล พรมภิบาล

ศูนย์วิทยบรังษย
บุคลากรคณะมหาวิทยาลัย

สารบัญ

๙

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิจกรรมประการ.....	๓
สารบัญ.....	๔
สารบัญตาราง.....	๘
บทที่	
1. บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๘
สมมติฐานของการวิจัย.....	๘
ขอบเขตของการวิจัย.....	๙
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	๑๐
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๑๒
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๓
ทฤษฎีการพยาบาล.....	๑๓
ทฤษฎีการพยาบาลของ เลวิน.....	๑๔
บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลวิชาชีพ.....	
การพยาบาลผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย.....	๒๖
3. วิธีดำเนินการวิจัยและระบบรวมข้อมูล.....	๓๒
ประชากร.....	๓๒
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๓๓
การดำเนินการทดลอง.....	๓๘

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	59
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	83
การอภิปรายผลการวิจัย.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	101
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	105
ประวัติผู้วิจัย.....	

ศูนย์วิทยทรัพยากร วุฒิศาสตร์มหาวิทยาลัย

ตารางที่

หน้า

1	สถานภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย จำแนกตามเพศ อายุ การ วินิจฉัยโรค สถานภาพสมรรถ ระดับการศึกษา อาชีพ ประวัติการสูบบุหรี่ และประวัติการดื่มน้ำชากาเฟ.....	62
2	เปรียบเทียบค่า เนลลี่และส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานภาวะสุขภาพของผู้ป่วย โรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายหลัง ได้รับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการ อนุรักษ์พลังงานของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำแนกเป็นรายชื่อ.....	66
3	เปรียบเทียบค่า เนลลี่และส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานภาวะสุขภาพของผู้ป่วย โรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายหลัง ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการ อนุรักษ์ปร่างแห่งตน ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำแนกเป็นรายชื่อ....	68
4	เปรียบเทียบค่า เนลลี่และส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานภาวะสุขภาพของผู้ป่วย โรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายหลัง ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการ อนุรักษ์ลักษณะแห่งตนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำแนกเป็นรายชื่อ....	70
5	เปรียบเทียบค่า เนลลี่และส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐาน ภาวะสุขภาพของผู้ ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายหลัง ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการ อนุรักษ์ลักษณะทางสังคมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำแนกเป็นรายชื่อ...	72
6	เปรียบเทียบค่า เนลลี่และส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรค กล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายหลัง ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการอนุรักษ์ พลังงาน การอนุรักษ์ปร่างแห่งตน การอนุรักษ์ลักษณะแห่งตน และการ อนุรักษ์ลักษณะทางสังคม ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	73
7	เปรียบเทียบค่า เนลลี่และส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานภาวะสุขภาพของผู้ป่วย โรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายหลัง ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการ อนุรักษ์พลังงาน การอนุรักษ์ปร่างแห่งตน การอนุรักษ์ลักษณะแห่งตน.....	74

และการอนุรักษ์ลักษณะทางสังคม ในวันที่ 1, 2 และ 3 ของกลุ่มทดลอง	
8 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายนอก ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการอนุรักษ์ลักษณะทางสังคม ในวันที่ 1, 2 และ 3 ของกลุ่มทดลอง.....	75
9 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายนอก ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการอนุรักษ์ลักษณะแห่งตน ในวันที่ 1, 2 และ 3 ของกลุ่มทดลอง.....	76
10 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายนอก ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการอนุรักษ์ลักษณะทางสังคม ในวันที่ 1, 2 และ 3 ของกลุ่มทดลอง.....	77
11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายนอก ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการอนุรักษ์พัฒนา การอนุรักษ์รปร่างแห่งตน การอนุรักษ์ลักษณะแห่งตนและ การอนุรักษ์ลักษณะทางสังคม ในวันที่ 1, 2 และ 3 ของกลุ่มควบคุม.....	78
12 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายนอก ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการอนุรักษ์พัฒนา การอนุรักษ์รปร่างแห่งตน การอนุรักษ์ลักษณะแห่งตน และการอนุรักษ์ลักษณะทางสังคม ในวันที่ 1, 2 และ 3 ของกลุ่มควบคุม.....	79
13 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยภาวะสุขภาพของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย ภายนอก ได้รับการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการอนุรักษ์ลักษณะแห่งตน ในวันที่ 1, 2 และ 3 ของกลุ่มควบคุม.....	80